



Nationaal
Psychotrauma
Centrum

Themadossier Moral Injury

Literatuurlijst voor zorgprofessionals

2024

de la Rie, S. M., van Sint Fiet, A., Bos, J. B. A., Mooren, N., Smid, G., & Gersons, B. P. R. (2021). Brief Eclectic Psychotherapy for Moral Trauma (BEP-MT): treatment protocol description and a case study. *European Journal of Psychotraumatology*, 12(1), 1929026.

<https://doi.org/10.1080/20008198.2021.1929026>

Walker, H. E., O'Donnell, K. P., & Litz, B. T. (2024). Past, Present, and Future of Cognitive Behavioral-based Psychotherapies for Moral Injury. *Current Treatment Options in Psychiatry*.

<https://doi.org/10.1007/s40501-024-00330-z>

2023

Vermetten, Eric, Jones, Chelsea, Smith MacDonald, Lorraine, Heide, Jackie June ter, Greenshaw, Andrew James, and Brémault-Phillips, Suzette [Emerging Treatments and Approaches for Moral Injury and Moral Distress](#), *Frontiers in Psychiatry*, jan. 2023

Special issue on emerging treatments for moral injury - Open Access

2019

Van Niel, Valerie (2019) [Moreel trauma: meer aandacht voor schuld en schaamte bij traumabehandeling](#), In: EMMA.nl

Stel je voor: in het land waar je woont, breekt een burgeroorlog uit. Jij en je partner komen voor meerdere keuzes te staan. Een moreel dilemma waar veel vluchtelingen, vaak uit oorlogsgebied, mee te maken krijgen: Onder tijdsdruk kiezen tussen twee kwaden. Waarbij er geen juiste keuze is.

EMMA sprak met Simone de la Rie, klinisch psycholoog en psychotherapeut bij Stichting Centrum '45, het landelijke centrum voor specialistische traumadiagnostiek en behandeling.

Eerder:

Bremault-Phillips, S., Pike, A., Scarcella, F., & Cherwick, T. (2019). [Spirituality and Moral Injury Among Military Personnel: A Mini-Review](#). *Frontiers in psychiatry Frontiers Research Foundation*, 10, 276.

Het doel van overzichtsartikel was om een beter begrip te krijgen van de relatie tussen spiritualiteit en religie en Moral Injury zoals ervaren door militairen en veteranen, en om na te gaan hoe spiritualiteit en religie beter kunnen worden geïntegreerd in preventie- en behandelingsstrategieën.

Currier, J. M., Drescher, K. D., & Nieuwsma, J. (Eds.). (2021). [Addressing moral injury in clinical practice](#). Washington, DC: American Psychological Association; US.

Tegen een achtergrond van conceptualisering van Moral Injury en types patiënten, presenteert het boek opkomende evidence-based behandelmethoden die voor zorgprofessionals, pastoraal werkers en anderen interessant kunnen zijn. Vijf behandelvormen zijn cognitieve gedragstherapieën en twee zijn spiritueel gericht. De behandelvormen zijn gericht op militairen en veteranen.

Ekkers, S. (2020, 26-10-2020). [Trauma en vuile handen maken](#). GGZtotaal [e-magazine].

Ekkers vertelt over wat Moral Injury is, psychotherapie en pleit voor meer aandacht voor de sociale dimensie van morele schade.

Evans, W. R., Walser, R. D., Drescher, K. D., & Farnsworth, J. K. (2020). [The Moral Injury Workbook: Acceptance and Commitment Therapy Skills for Moving Beyond Shame, Anger, and Trauma to Reclaim Your Values](#): New Harbinger Publications.

Dit boek, bedoeld voor zorgprofessionals, geeft handvatten om om te gaan met Moral Injury en aanverwante emoties. Hierbij is de Acceptatie en Commitment Therapie (ACT) het uitgangspunt.

Heide, J. J. ter (2020). [Bruikbaarheid en beperking van het begrip 'moral injury' in de klinische praktijk](#). *Tijdschrift voor Psychotherapie*, Jaargang 2020(6).

In dit artikel worden de drie centrale elementen van moreel trauma – morele overtuigingen, potentieel moreel traumatische ervaringen en morele klachten – besproken en toegelicht aan de hand van casuïstiek. Ook wordt ingegaan op de klinische praktijk.

Kamkar, K., Russo, C., Chopko, B. A., Tuttle, B. M., Blumberg, D. M., & Papazoglou, K. (2019). [Moral injury in law enforcement](#). In K. Papazoglou & D. M. Blumberg (Eds.), *POWER: Police Officer Wellness, Ethics, and Resilience* (pp. 117-128): Academic Press.

In dit boek komen verschillende aspecten van het welzijn van politiepersoneel aan bod, evenals dreigingen hiervoor. Moral Injury en andere mentale problemen zoals PTSS en hun behandelingen worden uitgebreid beschreven.

Kelle, B. E. (Ed.) (2020). [Moral Injury: A Guidebook for Understanding and Engagement](#). Lanham: Lexington Books.

Dit handboek biedt een introductie tot wat Moral Injury is, geeft beschrijvingen van cases, en reikt manieren aan om Moral Injury te behandelen en ermee om te gaan in de praktijk van pastoraal en maatschappelijk werk, en de geestelijke gezondheidszorg.

Litz, B. T., Lebowitz, L., Gray, M. J., & Nash, W. P. (2016). [Adaptive disclosure: A new treatment for military trauma, loss, and moral injury](#). New York, NY, US: The Guilford Press.

Dit boek presenteert een innovatieve, evidence-based korte behandeling voor militairen en veteranen die worstelen met Moral Injury en posttraumatische stressstoornis (PTSS): Adaptive Disclosure. Richtlijnen voor de toepassing worden gegeven, evenals verschillende tools.

Litz, B. T., Stein, N., Delaney, E., Lebowitz, L., Nash, W. P., Silva, C., & Maguen, S. (2009). [Moral injury and moral repair in war veterans: A preliminary model and intervention strategy](#). *Clinical Psychology Review*, 29(8), 695-706.

De auteurs hebben de beschikbare literatuur doorgenomen om de terminologie te bepalen en een werkbaar conceptueel kader voor Moral Injury te ontwikkelen. Ook presenteren zij een aantal behandelstrategieën.

Maximo, S. (2019). [A Scoping Review of Ethical Considerations in Spiritual/Religious Counseling and Psychotherapy](#). *Journal of Pastoral Care & Counseling*, 73(2), 124-133.

In dit scoping review gaat het om deze thema's: (a) het recht van cliënten op autonomie en zelfbeschikking; (b) culturele sensitiviteit; (c) de competentie van de behandelaar; en (d) aanbevolen richtlijnen voor een ethische praxis.

Olthuis, G. (2020). Morele verwondingen. *TVZ - Verpleegkunde in praktijk en wetenschap*, 130(3), 58-58. In deze column gaat Olthuis in op ethische problemen voor verpleegkundigen die samenhangen met de dagelijkse praktijk tijdens de Coronacrisis.

Leeuwen, S. v. (2020, jul 13, 2020). [Webinar 3: Morele belasting en moreel trauma bij zorgpersoneel in de COVID19-crisis](#). *ntvp*.

Blogpost over een webinar van een reeks over Covid-19. Op 10 juni 2020 spraken dr. Jackie June ter Heide (klinisch psycholoog, wetenschapper, ARQ C'45) en dr. Tine Molendijk (gepromoveerd op morele verwonding, Nederlandse Defensie Academie) over morele belasting en moreel trauma bij zorgpersoneel in de COVID-19 crisis.

Norman, S. B., & Maguen, S. (2020, May 19, 2020). [Moral Injury](#) - PTSD: National Center for PTSD. Deze Engelstalige website beschrijft Moral Injury, de relatie tussen Moral Injury en PTSD, en diagnosticering en behandeling.

Op de hoogte blijven?

De ARQ-bibliotheek | Information Support houdt de literatuur bij over Moral injury. Bent u geïnteresseerd in deze attendering? Stuur dan een mail naar bibliotheek@arq.org, met als onderwerp: *Alertering Moral Injury*